

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODACI O VJERONAČNOM SATU

Škola: OŠ „Vladimir Nazor“ Đakovo

Vjeroučiteljica: Marica Mandarić

Razred: 6. r.

Nastavna cjelina: Crkva – novi Božji narod

Nastavna tema: Pastiri Kristove Crkve

Nastavna jedinica: Župe i (nad) biskupije

Ključni pojmovi: župa, biskupija, metropolija, vojni ordinarijat

Cilj: Učenik će moći opisati teritorijalnu strukturiranost Crkve u Hrvata, vidjeti Crkvu kao novi Božji narod u kojemu su svi pozvani djelovati promičući vrijednosti novoga svijeta.

ISHODI:

Obrazovni (kognitivni):

- Učenik će moći protumačiti što su: župe, biskupija, metropolija, vojni ordinarijat
- Učenik će moći definirati bitne odrednice župe, biskupije, vojnog ordinarijata

Odgojni (afektivni):

- Učenik će moći biti spreman graditi i njegovati odnos povjerenja i otvorenosti prema Crkvi, kao prema vlastitoj zajednici kojoj pripadamo.

Djelatni (psihomotorički):

- Učenik će moći smjestiti svoju župu u određenu (nad) biskupiju

Metodički sustav: predavački

Oblici rada: čelni, skupni, individualni rad

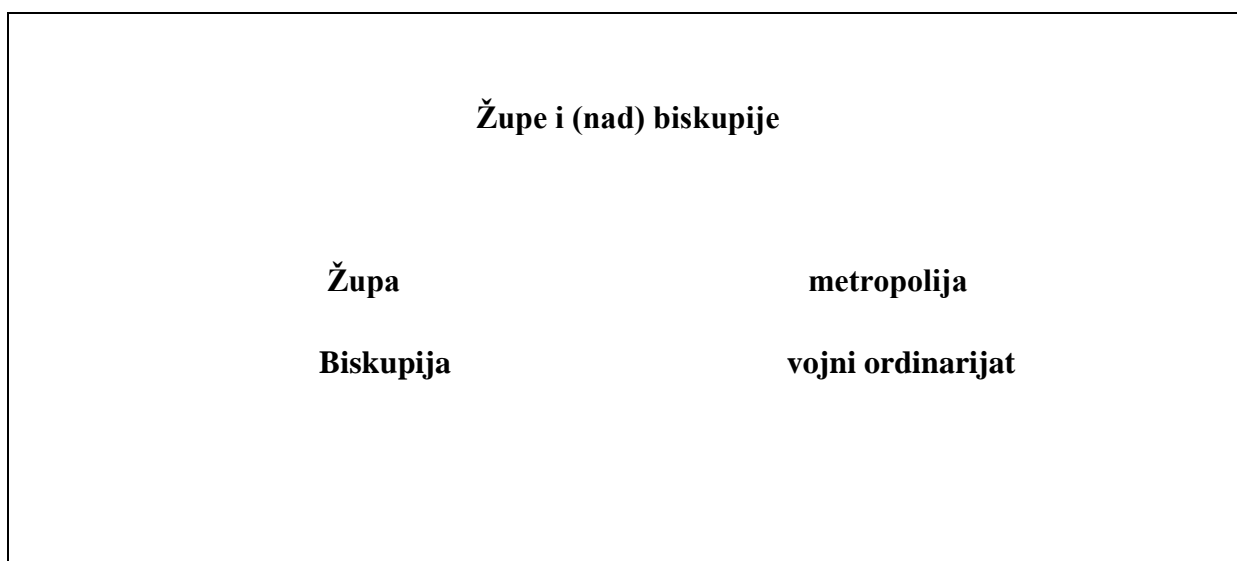
Nastavne metode: čitanje teksta, usmeno izlaganje, razgovor, pismeno izražavanje, usmeno izražavanje

Aktivnost učenika: molitveno izražavanje, razgovor (odgovaranje na pitanja), rad na tekstu, prezentiranje uratka

Nastavna sredstva: bilježnica, udžbenik, slikovni prikazi

Nastavna pomagala: ploča, kreda, magnetići, radni zadaci

Plan ploče:

Korelacija: povijest, zemljopis

Pitanja za provjeru ishoda:

1. Objasni što su župa, biskupija, metropolija, vojni ordinarijat
2. Definiraj glavne odrednice župe, biskupije, metropolije, vojnoga ordinarijata
3. Imenuj važnije oblike vjerskog života u svojoj župi i biskupiji
4. Navedi koliko je (nad) biskupija Crkve u Hrvata na teritoriju Hrvatske i Bosne i Hercegovine
5. Navedi primjere u kojim situacijama imaš osobito povjerenje u Crkvu
6. Navedi ime svoje župe i (nad) biskupije

Izvori za pripremanje nastavnika:

- Program katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi, Hrvatska biskupska konferencija, Zagreb, 2003.;
- Nastavni plan i program za osnovnu školu, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2006.;
- Udžbenik za katolički vjeronauk šestoga razreda „Pozvani na slobodu“, KS, Zagreb, 2014., str. 56. – 57. ;
- Priručnik za vjeroučitelje „Pozvani na slobodu“, KS, Zagreb, 2004.
- Novi zavjet i psalmi, KS, Zagreb, 2001.
- <https://www.google.hr/search?q=katedrale+u+hrvatskoj>

Izvori za pripremanje učenika:

- Udžbenik a katolički vjeronauk šestoga razreda osnovne škole „S Kristom u život“, KS, Zagreb, 2014., str. 56. – 57.;
- Mali ključ povijesti Crkve u Hrvata, Nadbiskupijski duhovni stol, Glas Koncila, Zagreb, 1991.

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Molitveno - meditativni početak
2. Uvod u temu
3. Predavanje
4. Rad u skupinama
5. Sistematizacija i definiranje
6. Aktualizacija
7. Molitveno – meditativni završetak

III. TIJEK SATA

1. Molitveno-meditativni početak

Učenici s vjeroučiteljicom mole Apostolsko vjerovanje.

2. Uvod u temu

Vjeroučiteljica govori učenicima: „Molitvom Apostolskog vjerovanja želimo izraziti našu vjeru u Trojedinoga Boga, ali i Crkvu o kojoj govorimo već nekoliko sati. Kao što ste vi jedna vjeronaučna zajednica, tako je i Crkva jedna velika zajednica. Škola je veća zajednica, dijeli se na odjele, vi ste jedan odjel te škole. Radi lakšeg upravljanja i uspješnijeg rada bilo u školi, državi ili Crkvi potrebno je podijeliti isto na manje dijelove. Većina država na svijetu podijeljena je na manje dijelove, pa tako i Hrvatska. Ona se sastoji od 21 županije. Tako se i crkva dijeli na manje zajednice.“

Danas želimo govoriti o teritorijalnom ustrojstvu Crkve u Hrvata. Naš današnji naslov glasi: Župe i (nad) biskupije. Vjeroučiteljica piše naslov na ploču, a djeca u svoje bilježnice.

Vjeroučiteljica čita tekst iz Novoga zavjeta o prvoj kršćanskoj zajednici i životu prvih kršćana u njoj (Dj 2, 42 – 47).

Prva kršćanska zajednica

Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama. Strahopoštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja. Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali i porazdijelili svima kako bi tko trebao. Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda. Gospodin je pak danomice zajednici pridruživali spasenike.

Učenici dobivaju na klupe Novi zavjet i pronalaze tekst. Učenici će još jednom u tišini, svatko za sebe pročitati tekst, a potom nabrojiti što su sve činili prvi kršćani u prvoj kršćanskoj zajednici i kako su se u njoj osjećali. (Učenici pišu odgovor u bilježnice). Poslušajmo nekoliko odgovora učenika!

3. Predavanje

Iz pročitanaoga teksta vidimo da je ovo bila prva kršćanska zajednica, nastala u Jeruzalemu. To je bila prva župa. Prve župe (=zajednice onih koji blizu stanuju) nastajale su u gradovima, dok su sela bila mjesta rada robova ili mjesta odmora. Kršćanstvo se sve više širi, a u 3. stoljeću širi se i na selo. Prezbiteri (starješine) postaju župnici, predstavnici biskupa koji nije mogao biti posvuda. Župa je, dakle, (naj) manja kršćanska zajednica. Obuhvaća vjernike određenoga područja ili mjesta. Predvodi je svećenik, župnik kojega je imenovao biskup. U većim župama župniku pomaže mlađi svećenik koji se zove kapelan, odnosno župni vikar. Po potrebi i mogućnosti u župi djeluju i đakoni. U župi se Crkva konkretno očituje, ponajprije u bogoslužju i međusobnom pomaganju.

Mjesto okupljanja vjernika je župna crkva. U župi vjernici primaju sakramente, okupljaju se na liturgijskim slavljinama i drugim pobožnostima. U župi se odvija župna kateheza i mnogi zajednički susreti vjernika, izgrađuje se župno zajedništvo. Vjernici mogu sudjelovati u mnogim skupinama, kao što su: liturgijska skupina, biblijska, ministrantska, obiteljska misijska, karitativna, ekumenska, pjevački zbor. Župa kojoj mi pripadamo zove su Župa Svih svetih, a naša župna crkva je Katedrala sv. Petra. Naš župnik je Tomislav Čorluka, a kapelan Davor Senjan. Župe se povezuju u biskupije. Biskupija se proteže na određenom teritoriju, a na njezinu čelu se nalazi biskup. Svaka biskupija ima svoju prvostolnu crkvu koja se zove katedrala. U njoj je stolica, odnosno katedra s koje propovijeda i govori biskup. U Hrvatskoj postoji 17 (nad) biskupija.

Vjeroučiteljica poziva učenike da na str. 57. udžbenika pročitaju nazive biskupija i promotre ih na karti, str. 56. (nekoliko učenika čita naglas imena biskupija).

Ovdje ste, čitajući, spomenuli Vojni ordinarijat. Utemeljio ga je papa Ivan Pavao II., 1997. godine. Sjedište Vojnog ordinarijata je u Zagrebu, čija je nova zgrada svečano otvorena i blagoslovljena 5. kolovoza 2003., na Ksaveru (dio Zagreba). Prvi vojni ordinarij je mons. Juraj Jezerinac, ondašnji pomoćni zagrebački biskup. Vojni ordinarijat je osnovan za dušobrižništvo vojnika katolika, pripadnika oružanih snaga i redarstvenih službi Republike Hrvatske.

Katolička Crkva u Hrvata obuhvaća i (nad) biskupije na teritoriju države Bosne i Hercegovine. Vjeroučiteljica poziva nekoliko učenika da na str. 57. udžbenika pročitaju nazive ovih biskupija i promotre ih na karti, str. 56.

Kao što više župa čine biskupiju, tako više biskupija čini nadbiskupiju ili metropoliju, odnosno veću crkvenu pokrajinu. Nadbiskupijom upravlja nadbiskup, odnosno prvi biskup te pokrajine. Nadbiskup se još naziva i metropolit.

Vjeroučiteljica poziva učenike da u Radnoj bilježnici na str. 41. pročitaju nazive naših metropolija i uoče ih na karti, na već spomenutoj stranici.

Naša nadbiskupija se zove Đakovačko – osječka nadbiskupija (metropolija). Čine je Đakovačko – osječka nadbiskupija, Požeška i Srijemska biskupija. Naš nadbiskup zove se Đuro Hranić. Nekada smo bili Đakovačko – srijemska biskupija, godine 2008. Postajemo nadbiskupija Đakovačko – osječka.

4. Rad u skupinama

Vjeroučiteljica dijeli učenike u tri skupine, daje im zadatke i upute za rad.

1. Skupina

Na priloženoj karti nadbiskupija pronađi svoju nadbiskupiju i u nju upiši naziv svoje župe!

Zatim odgovori na sljedeća pitanja:

- a) Kako se zove naš sadašnji župnik?
- b) Kako se zove naš sadašnji kapelan (župni vikar)?
- c) U koje se vrijeme slavi nedjeljna euharistija koju pohađaš?
- d) Kojim danom pohađaš župnu katehezu?
- e) Jesi li član neke skupine u župi (ako nisi, u koju bi se želio učlaniti)?

2. Skupina

- a) Napišite kako se zove naša katedrala!
- b) Kojoj (nad) biskupiji pripada Đakovo sa svojom katedralom?
- c) Kako se zove naša nadbiskupija?
- d) Kada je Đakovačko–srijemska biskupija postala Đakovačko–osječka nadbiskupija?
- e) U nekoliko rečenica opišite što vam se u unutrašnjosti katedrale osobito sviđa i zašto!

3. Skupina

Uz pomoć udžbenika, str. 57., dopuni slijedeće rečenice!

- a) Biskupije _____ su _____
_____ župe.
- b) U Hrvatskoj postoji _____ biskupija.
- c) Na _____ čelu _____ svake _____ biskupije _____
_____.
- d) Papa Ivan Pavao II. utemeljio je 1997. godine _____
_____ sa sjedištem u _____.
- e) Katolička Crkva u Hrvata obuhvaća i (nad) biskupije na teritoriju države

_____.

Potom slijedi iznošenje rezultata rada.

5. Sistematizacija i definiranje

Na stolu su slike glavnih crkvi svih biskupija Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Vjeroučiteljca moli učenike da stavljaju redom crkve po brojevima na ploču, pričvršćujući ih magnetima. Jedan učenik naglas čita ime biskupije i broj, a jedan po jedan učenik izlazi iz klupe, pronalazi određeni broj slike i stavlja je na ploču. Tako imenovano i posloženo dobivamo uvid u svih 20 (nad) biskupija Katoličke crkve u hrvatskom narodu.

6. Aktualizacija

Učenici će navesti nekoliko događaja koje su proslaviti u svojoj župi, odnosno biskupiji.

7. Molitveno - meditativni završetak

Slava Ocu.

(Učenici mole zajedno s vjeroučiteljicom).

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

- Radni zadaci za skupni rad, slika karte, slike stolnih crkvi.

1. Skupina

Na priloženoj karti nadbiskupija pronađi svoju nadbiskupiju i u nju upiši naziv svoje župe!

Zatim odgovori na sljedeća pitanja:

f) Kako se zove naš sadašnji župnik?

g) Kako se zove naš sadašnji kapelan (župni vikar)?

h) U koje se vrijeme slavi nedjeljna euharistija koju pohađaš?

i) Kojim danom pohađaš župnu katehezu?

j) Jesi li član neke skupine u župi (ako nisi, u koju bi se želio učlaniti)?

2. Skupina

Odgovori na pitanja:

- f) Napišite kako se zove naša katedrala!
- g) Kojoj (nad) biskupiji pripada Đakovo sa svojom katedralom?
- h) Kako se zove naša nadbiskupija?
- i) Kada je Đakovačko–srijemska biskupija postala Đakovačko–osječka nadbiskupija?
- j) U nekoliko rečenica opišite što vam se u unutrašnjosti katedrale osobito sviđa i zašto!

3. Skupina

Uz pomoć udžbenika, str. 57., dopuni slijedeće rečenice!

f) Biskupije su _____
_____ župe.

g) U Hrvatskoj postoji _____ biskupija.

h) Na čelu svake biskupije _____
_____.

i) Papa Ivan Pavao II. utemeljio je 1997. godine _____
_____ sa sjedištem u ____-
_____.

j) Katolička Crkva u Hrvata obuhvaća i (nad) biskupije na teritoriju države

1. ZAGREBAČKA

2. VARAŽDINSKA

3. SISAČKA

4. BJELOVARSKO-
KRIŽEVAČKA

5. ĐAKOVAČKO - OSJEČKA

6. POŽEŠKA

7. KRIŽEVAČKA

8. SPLITSKO-MAKARSKA

9. ŠIBENSKA

10. HVARSKA

11. DUBROVAČKA

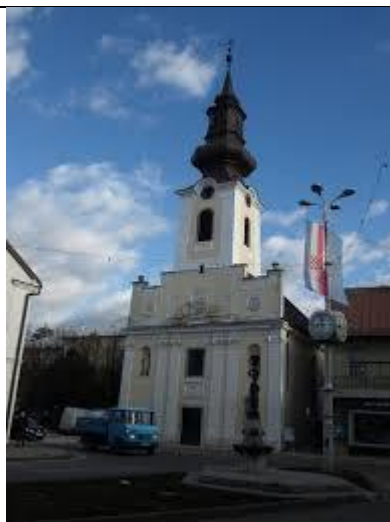
12. RIJEČKA

13. KRČKA

14. POREČKO - PULSKA

15. GOSPIČKO - SENJSKA

16. ZADARSKA

17. SARAJEVSKA

18. BANJALUČKA

19. MOSTARSKO - DUVANJSKA

20. TREBINJSKO-MRKANSKA